

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง วิธีการตรึงบิยะสุนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย ที่ทำการวิจัยมาทั้งหมดตามประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการตรึงบิยะสุนักเรียน ในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการตรึงบิยะสุนักเรียน ในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาวิธีการตรึงบิยะสุนักเรียน ในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีขอบเขตการศึกษา เกี่ยวกับวิธีการตรึงบิยะสุนักเรียนของโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยดังนี้

- 1.1 การใช้เรื่องราวในอัลกุรอ่านและอัลหะดีษ
- 1.2 การเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.3 การสนทนา
- 1.4 การฝึกฝนแบบค่อยเป็นค่อยไปจนเกิดความเคยชิน
- 1.5 การลงโทษ
- 1.6 การตรึงบิยะสุนักด้วยวิธีการอื่น ๆ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเขตพื้นที่การวิจัย คือ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต่อวิธีการตรึงปีษะนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริหาร ตัวแทนครู และตัวแทนนักเรียน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา วิธีการตรึงปีษะนักเรียน เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบของการวิจัยที่มุ่งแสวงหาข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคาดหวัง แนวทางการพัฒนา และวิธีการตรึงปีษะนักเรียน โดยมีขั้นตอน วิธีการดำเนินการวิจัยตามกระบวนการดังนี้

5. การเลือกพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

การเลือกโรงเรียนที่เป็นพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้การตรึงปีษะในการให้ความรู้ เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ให้แก่นักเรียน และเลือกเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการดำเนินงานตรึงปีษะนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบตรึงปีษะนักเรียน โดยตรง ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูจำนวน 6 คน นักเรียน จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น 22 คน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

6.1 แบบบันทึกภาคสนาม (Field notes) แบบบันทึกผลการปฏิบัติการ เป็นแบบบันทึกที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการสัมภาษณ์ เป็นต้น

6.2 เทปบันทึกเสียง ผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม และ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้พิจารณาแหล่งข้อมูลที่จะตอบคำถามการวิจัย ตรงตามวัตถุประสงค์ ตรงตามความเป็นจริงและน่าเชื่อถือที่สุดจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่

ผู้บริหาร ครู และนักเรียน และจากเอกสารสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ
 ตรีปิยะสุนักเรียน

8. วิธีการการได้มาซึ่งข้อมูล

กระทำโดยผู้วิจัยและผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม
 โดยมีขั้นตอน โดยมี 3 ระยะ คือระยะการเตรียมการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาข้อมูล
 และวิเคราะห์ข้อมูล

9. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data quality)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

9.1 ดำเนินการถอดเทปบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์เชิงลึก การ
 สนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นบทสนทนาระหว่างผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลหลัก และเก็บข้อมูลในรูป
 เอกสาร

9.2 นำข้อมูลที่เก็บในรูปเอกสารนำมาวิเคราะห์ ตีความ พรรณนา และ
 นำมาสร้างข้อสรุปเบื้องต้นเพื่อนำมาอธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลต่างๆ และคัดแยก
 ข้อมูลที่ไม่ต้องการออกเป็น ระยะๆ

10. การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล (Quality of data)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล มาใช้
 ในการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล (Data triangulation)

การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล โดยศึกษาว่า ข้อมูลที่ได้จากผู้บริหาร ครู
 และนักเรียน ซึ่งไม่ใช่บุคคล วันเวลาและสถานที่เดียวกัน แล้วยังเหมือนกัน หรือคงเส้น
 คงวาหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิธีการพัฒนาวิธีการตรีปิยะสุนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยา
 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิธีการตรีปิยะสุนักเรียนในโรงเรียน
 หาดใหญ่วิทยาที่สามารถแบ่งได้เป็น 6 วิธีการได้แก่

1. การใช้เรื่องราวจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ เป็นการนำเรื่องราวใน
 อัลกุรอานและ อัลหะดีษมาใช้ในการตรีปิยะสุนักเรียน โดยการเริ่มต้นที่การประเมิน
 ความสามารถในด้านอัลกุรอานและอัลหะดีษของครูผู้รอบรู้ซึ่งใช้ความสามารถในด้านนี้ใน
 การเลื่อนขั้นเงินเดือนและประเมินผลงาน โดยแบ่งเป็น 6 ชั้นได้แก่ ครูมุอัลลิม ครูผู้รอบรู้

ครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ และครูต้นแบบ สำหรับการนำอัลกุรอานและอัลหะดีษมาใช้ในการตรึงปิยะสุนักเรียนนั้น ในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการได้ใช้วิธีการโดยใช้ในการให้ความรู้ แนะนำหรือตักเตือนนักเรียนในกิจกรรมเข้าแถวตอนเช้า ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ใช้ในการตรึงปิยะสุหลังการละหมาดทุกเวลา ใช้ในการฝึกอบรมนักเรียนที่เป็นแกนนำของโรงเรียน นักเรียนที่เป็นแกนนำใช้ในการตักเตือนแนะนำ ปรณรงค้ให้ร่วมกันทำความดี ใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการตรึงปิยะสุ ซึ่งการใช้เรื่องราวจากอัลกุรอานและอัลหะดีษนั้น นับเป็นหัวใจหลักหรือฐานที่สำคัญของการตรึงปิยะสุในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการ

2. การเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นวิธีการตรึงปิยะสุของครูซึ่งประกอบด้วย การตรึงปิยะสุด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการแต่งกาย ด้านการทักทาย ด้านการรับแขก ด้านการบริจาค ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเอื้อเฟื้อ

3. การสนทนา ประกอบด้วย การสนทนาโดยการพูดคุยและให้ความรู้แบบตัวต่อตัว การสนทนาโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนเป็นกลุ่มการสนทนาโดยการถาม-ตอบการสนทนาโดยการเล่าเรื่องราวที่ดีให้นักเรียนฟัง และการตรึงปิยะสุนักเรียนโดยการสนทนาด้วยการพูดคุยหยอกล้อ

4. การตรึงปิยะสุด้วยการฝึกให้เกิดความเคยชินแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งเป็นการตรึงปิยะสุโดยการฝึกให้นักเรียนทำภารกิจในสิ่งที่นักเรียนกำหนด โดยอาศัยการฝึกที่สม่ำเสมอ จนกลายเป็นอุปนิสัย หรือปฏิบัติได้ โดยได้ฝึกให้นักเรียนมีความเคยชินในหน้าที่ของตน ได้แก่ การฝึกให้เกิดความเคยชินในด้านความรับผิดชอบต่อการทำอะมัลอิบาดะฮ์ การฝึกให้เกิดความเคยชินในด้านการมีความรับผิดชอบในหน้าที่การเรียนและการฝึกให้เกิดความเคยชินในการท่องจำ และการนำอัลกุรอานและอัลหะดีษมาใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การลงโทษเป็นวิธีการตรึงปิยะสุขั้นสุดท้ายที่ครูจะนำมาใช้กับนักเรียนหลังจากที่ใช้การตรึงปิยะสุด้วยวิธีการอื่นแล้วไม่ได้ผล ซึ่งใช้วิธีการที่ใช้ได้แก่ การลงโทษด้วยวิธีการตำหนิการลงโทษด้วยการภาคทัณฑ์และการลงโทษด้วยการเฆี่ยนตี

6. การตรึงปิยะสุด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ การตรึงปิยะสุด้วยการทำค่าย ซึ่งประกอบด้วย ค่ายแกนนำ ค่ายปลูกจิตสำนึก ค่ายวิชาการ เพื่อเสริมสร้างทักษะเฉพาะด้านให้แก่นักเรียน และค่ายหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอกโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาในการตรึงปิยะสุนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในการตรึงปิยะสุด้วยวิธีการใช้เรื่องราวจากอัลกุรอานและอัลหะดีษ ได้แก่ ปัญหาในเรื่องของพื้นความรู้และการนำอัลกุรอานและอัลหะดีษมาใช้ในการตรึงปิยะสุ

นักเรียน ซึ่งครูส่วนใหญ่เป็นครูที่จบในด้านสามัญ ไม่ได้จบในด้านที่เกี่ยวกับอัลกุรอาน และอัลหะดีษโดยตรง ส่งผลให้การนำอัลกุรอานและอัลหะดีษมาใช้ในการดะรบียะสุนักเรียน ขาดช่วง ไม่สามารถหาข้อมูลหรืออ้างอิงอัลกุรอานและอัลหะดีษในเรื่องที่ต้องการดะรบียะสุนักเรียนได้

2. ปัญหาด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ ความแตกต่างในการปฏิบัติตนของครูมุร็อบบีย์บางท่านที่แสดงออกต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่เชื่อมั่นในการแสดงออกในการเป็นแบบอย่างของครูมุร็อบบีย์

3. ปัญหาในการดะรบียะสุด้วยการสนทนา พบปัญหาในส่วนของ การดะรบียะสุด้วยการทำฮาลาเกาะฮ์ได้แก่ ปัญหาในการบริหารเวลาของโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้ไม่เพียงพอในการดะรบียะสุนักเรียน ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานของครูมุร็อบบีย์ที่เข้ามา กระทั่งหันมาทำต้องทิ้งคาบที่กำลังดะรบียะสุนักเรียนเพื่อไปทำภารกิจอื่น เช่น การประชุม การเข้าพบผู้บริหาร และปัญหาในการหาเวลาในการดะรบียะสุนักเรียนซึ่งทำหน้าที่เป็นมุร็อบบีย์ในการดะรบียะสุรุ่นน้องในคาบดะรบียะสุที่โรงเรียนได้จัดไว้ และในการดะรบียะสุนักเรียนกลุ่มนี้ ครูที่ทำหน้าที่มุร็อบบีย์นักเรียนในกลุ่มดังกล่าวต้องหาเวลาอื่นในการดะรบียะสุนักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งครูมุร็อบบีย์ไม่สามารถหาเวลาได้เอง จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มดังกล่าว ขาดการดะรบียะสุต่อเนื่องให้ครบตามหลักสูตร

4. ปัญหาในการดะรบียะสุด้วยวิธีการฝึกแบบค่อยเป็นค่อยไปจนเกิดความเคยชิน ได้แก่ เรื่องพฤติกรรมของครูมุร็อบบีย์ ที่ใช้เวลาในขณะที่กำลังฝึกนักเรียนให้เกิดความเคยชินด้วยการอ่าน อัลกุรอาน การอ่านดุอาอ์ ซึ่งในขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมดังกล่าว แต่ครูมุร็อบบีย์กลับใช้เวลาในช่วงนั้นในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เช่น การพูดคุยกันเอง เป็นต้น

5. ปัญหาในการดะรบียะสุด้วยวิธีการลงโทษ ได้แก่ ความสม่ำเสมอในการลงโทษของครู มุร็อบบีย์บางท่านโดยนักเรียนสังเกตการกระทำของครูในเรื่องของการลงโทษนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ว่าในความผิดเดียวกัน ครูอาจจะลงโทษบ้าง ไม่ลงโทษบ้าง ผวนกับคำพูดของครู ที่สื่อให้นักเรียนรู้ว่า ครูจะลงโทษตามอารมณ์และความรู้สึกที่อยากลงโทษและไม่อยากลงโทษ ซึ่งส่งผลให้ นักเรียนนำคำพูดที่ครูอาจจะพูดโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องและสิ่งที่ควรพูดมาคิดและเกิดเป็นความรู้สึกที่ไม่ดีต่อครูและวิธีการลงโทษที่ครูใช้ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการไม่ยุติธรรมและไม่เท่าเทียมในการปฏิบัติในการดะรบียะสุนักเรียนด้วยการลงโทษ

6. ปัญหาในการดะรบียะสุด้วยวิธีการอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาในการติดตามผลของโรงเรียน การติดตามผลของทางโรงเรียน ที่ได้ติดตามผลเพียงแค่ว่าในส่วนของ การทำหรือไม่ทำการดะรบียะสุหรือไม่เท่านั้น แต่ทางโรงเรียนไม่ได้ประเมินในส่วนของการเนื้อหาว่าได้ดำเนินการไปแค่ไหน หรือได้ผลสัมฤทธิ์อย่างไรและปัญหาเรื่องความเข้าใจของผู้ปกครอง

โดยโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการ เป็นโรงเรียนประจำ นักเรียนจะต้องเรียนและพักอยู่ในบริเวณโรงเรียน ได้เรียนรู้จากครูในโรงเรียน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เมื่อกลับไปสู่ครอบครัว ผู้ปกครองจะเห็นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผู้ปกครองส่วนมากก็จะพอใจ แต่มีบางส่วนที่ผู้ปกครองซึ่งยังไม่ได้เข้าใจอิสลามมากนัก ก็จะรับไม่ได้กับการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการแต่งกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาวิธีการแก้ปัญหาในการดัดนิสัยนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาการตามที่ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการแก้ปัญหาด้วยการดัดนิสัยด้วยการใช้อัลกุรอ่านและอัลหะดีษ

1.1 แบ่งระดับความสามารถของครูในการใช้เรื่องราวจากอัลกุรอ่านและอัลหะดีษ พร้อมทั้งมอบหมายงานด้านการดัดนิสัยให้ตรงกับความสามารถในระดับที่ครูทำ และในขณะเดียวกันก็สร้างแรงจูงใจด้วยการเสริมแรง เพื่อให้ครูได้มีกำลังใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอัลกุรอ่านและอัลหะดีษ

1.2 หาบุคลากรเพิ่มเติมที่มีความเชี่ยวชาญในด้านอัลกุรอ่านและอัลหะดีษ โดยอาจเป็นบุคลากรภายนอก ที่ไม่ได้ทำงานประจำในโรงเรียน มาทำงานควบคู่กับครูในด้านอัลกุรอ่านและอัลหะดีษ

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคการดัดนิสัยด้วยวิธีการเป็นแบบอย่างที่ดี ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคการดัดนิสัยด้วยวิธีการเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่การจัดทำคู่มือครู ที่ไม่เป็นทางการมากนัก ใช้วิธีการแบ่งเป็นสองฝั่ง do and don't (สิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำ) โดยรวบรวมจากปัญหาที่พบในการดัดนิสัยในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อให้ครูมีวิธีการปฏิบัติ และเข้าใจได้ง่าย ในสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ

3. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคการดัดนิสัยด้วยวิธีการสนทนา

3.1 ควรลดคาบสอนให้แก่ครู ที่ต้องรับผิดชอบงานหลายอย่างให้น้อยลง เพื่อที่ครูจะได้มีเวลาในการปฏิบัติงานอื่นมากขึ้น

3.2 หากทางโรงเรียนได้ดำเนินการลดคาบสอนแล้วแต่ครูยังมีงานที่ทำให้ไม่สามารถเข้าสอนได้ สำหรับกรณีนี้ที่รู้กำหนดการล่วงหน้า ควรจัดการสอนแบบ Go Teaching โดยมีการมอบหมายงาน และให้ครูในกลุ่มสาระเดียวกันช่วยกันดูแลนักเรียน สร้างแหล่งเรียนรู้ให้แก่นักเรียนเพื่อค้นคว้าข้อมูล ฝึกให้นักเรียนได้ค้นคว้าในขณะที่ครูไม่อยู่

3.3 ปัญหาเรื่องเวลาที่ไม่เพียงพอในการเตรียมข้อสอบให้ครบตามหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาไว้ว่า ควรปรับในเรื่องของตารางเวลาในการเตรียมข้อสอบนักเรียน โดยใช้ช่วงเวลาอื่นที่อาจอยู่นอกเวลาเรียน เพราะนักเรียนที่หาตึกใหญ่วิทยาการเป็นนักเรียนประจำ ก็ควรปรับเปลี่ยนให้มาอยู่นอกเวลา และอีกประการหนึ่งคือ โรงเรียนหาตึกใหญ่วิทยาการเป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ ทุกวิชาที่บูรณาการอิสลาม โรงเรียนก็ควรมีเวลาเรียนมากกว่าที่อื่น ๆ หากยังมีเวลาไม่พอ โรงเรียนก็ควรที่จะทบทวนหลักสูตรใหม่เพื่อให้หลักสูตรมีความกระชับมากขึ้น โดยการลดเนื้อหาวิชาที่ไม่มีความจำเป็นสำหรับนักเรียน

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการเตรียมข้อสอบด้วยวิธีการฝึกให้เกิดความเคยชิน

สำหรับปัญหาในการเตรียมข้อสอบด้วยวิธีการฝึกให้เกิดความเคยชิน ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาดังต่อไปนี้

4.1 เรื่องของพฤติกรรมของครู เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างของครู ซึ่งก็สามารถใช้วิธีการสร้างคุณภาพครู ด้วยวิธีการที่ได้เสนอไปแล้วในปัญหาก่อนหน้าก็คือการปรับและพัฒนาครูในเรื่องของการวางตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดี

4.2 ปัญหาเรื่องพื้นฐานเดิมในความเข้าใจอิสลามของนักเรียน ที่ไม่มีหรือมีไม่เท่ากัน ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาไว้ว่า หากในกรณีที่โรงเรียนคัดเลือกนักเรียนที่เข้ามาเรียน โดยมุ่งหมายนักเรียนที่มีความรู้ในระดับเดียวกัน ก็ควรตรวจสอบวิธีการคัดเลือกนักเรียนว่าเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนสามารถคัดนักเรียนได้ตามเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการ

4.3 ในกรณีที่ ผู้ปกครองที่ยังไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน หลังจากการได้รับการเตรียมข้อสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะวิธีแก้ปัญหาไว้ว่า โรงเรียนควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้ชัดเจน ถึงจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และสิ่งที่โรงเรียนจะเตรียมข้อสอบนักเรียน โดยมุ่งหวังการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางใด เช่น การแต่งกาย มุ่งหวังในระดับใด มารยาทนักเรียน คาดหวังว่านักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร และทำสัญญากับผู้ปกครองให้เป็นลายลักษณ์อักษรให้รับทราบถึงสิ่งที่โรงเรียนจะเตรียมข้อสอบนักเรียน

5. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการเตรียมข้อสอบด้วยวิธีการลงโทษ

ปัญหาในการเตรียมข้อสอบด้วยวิธีการลงโทษ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรฝึกและพัฒนาครูด้วยการส่งเสริมให้ครูเรียนรู้และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

6. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ควรเพิ่มการติดตามและประเมินผลของทางโรงเรียนในส่วนของผลสัมฤทธิ์หลังจากการเตรียมข้อสอบนักเรียน

ในด้านของความเข้าใจของผู้ปกครอง โดยทางโรงเรียนควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ในสิ่งที่จะเกิดกับนักเรียนหลังจากโรงเรียนได้ตรึบียะสุนักเรียน

ซึ่งจากปัญหาทั้งหมดข้างต้นนั้น ส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นถึงความไม่พร้อมสองอย่างก็คือ ความไม่พร้อมของผู้ปฏิบัติ และความไม่พร้อมของการติดตาม ตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรเพิ่มในส่วนของการสร้างความพร้อมของผู้ปฏิบัติ โดยอาจมีการตรึบียะสุนักเรียน และเพิ่มในกระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนระบบและวิธีการโดยรวมของการตรึบียะสุนักเรียนหาดใหญ่วิทยาคารนั้น เป็นระบบที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่า เหมาะอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข อันจะเชื่อมโยงไปสู่การเป็นบุคคลที่มีศักยภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาวิธีการตรึบียะสุนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคารทำให้สามารถค้นพบวิธีการหลายประการซึ่งควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิธีการตรึบียะสุนักเรียน

1. การตรึบียะสุนักเรียนด้วยการใช้อัลกุรอานและอัลหะดีษ จากการศึกษาพบว่า ครูผู้รอบปียได้ใช้อัลกุรอานและอัลหะดีษในการตรึบียะสุนักเรียนในทุก ๆ วิธีการของการตรึบียะสุนักเรียน นั่นคือ การส่งเสริมให้นักเรียนนำอัลกุรอานและอัลหะดีษมาใช้ในทุกช่วงขณะในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ศักดา เซวีเศษ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาหลักคำสอนศาสนาอิสลามว่าด้วยเรื่องการพัฒนาตน ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาตนและการนำหลักการพัฒนาตนในอิสลามมา ประยุกต์ใช้ในกิจกรรมของนักศึกษา ในองค์กรนักศึกษามุสลิมของสถาบันอุดมศึกษา ใน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ โดยศึกษาภาคเอกสารจากคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และศึกษาภาคสนามจากนักศึกษามุสลิมในองค์กรนักศึกษามุสลิมของสถาบันอุดมศึกษา 12 สถาบัน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า นักศึกษากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ผ่านการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หลักคำสอนของอิสลามว่าด้วยการพัฒนาตนได้บูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมประจำขององค์กรนักศึกษานอกจากนั้น กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มมีทรศนะเชิงบวกระดับมากถึงมากที่สุดต่อการ นำหลักการดังกล่าวมาใช้ในกิจกรรมขององค์กรและชีวิตประจำวันของนักศึกษา ทั้งนี้ปัญหาสำคัญของการจัดกิจกรรมนักศึกษาคือ การขาดความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมจาก

นักศึกษาบางส่วน และเพื่อให้การจัดโครงการพัฒนาตนต่างๆ ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องขยายการสนับสนุนด้านงบประมาณและการประชาสัมพันธ์ เพราะฉะนั้นกิจกรรมขององค์การในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามุสลิมได้รับผลกระทบจาก หลักคำสอนอิสลามเรื่องการพัฒนาตนอย่างเห็นได้ชัด และกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบาย ของรัฐในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สมควรได้รับการสนับสนุนเพิ่มขึ้น

ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อิสลามเชื่อว่า อัลกุรอานที่เป็นบทบัญญัติของอัลลอฮ์และอัลหะดีษที่เป็นแนวทางของท่านนบี จะส่งผลให้บุคคลเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ดังอัลกุรอานและอัลหะดีษที่ได้กล่าวไว้ว่า อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานอันทรงเกียรติ ในซูเราะฮ์อันนุร อายะฮ์ที่ 51 ว่า

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ความว่า “แท้จริงคำกล่าวของบรรดาผู้ศรัทธา เมื่อพวกเขาถูกเรียกร้องไปสู่อัลลอฮ์ และเราะซูลของพระองค์เพื่อให้ตัดสินระหว่างพวกเขา พวกเขาจะกล่าวว่า เราได้ยินแล้ว และเราเชื่อฟังปฏิบัติตามและชนเหล่านี้พวกเขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จ”

(อันนุร: 51)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเชื่อฟังอัลลอฮ์ และเชื่อฟังเราะซูลเถิด และยังผู้นำในหมู่พวกเจ้าด้วย แต่ถ้าพวกเจ้าขัดแย้งกันในเรื่องใด ก็จงนำสิ่งนั้นกลับไปยังอัลลอฮ์และเราะซูล หากพวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวันปรโลก นั้นแหละเป็นสิ่งที่ดียิ่ง และเป็นการกลับไปที่สวยงามยิ่ง”

(อาลี อิมรอน :101)

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น คือผู้ที่เดินตามคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ ﷻ และปฏิบัติตามแนวทางของท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ

2. การตรึงบียะฮ์ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถตรึงบียะฮ์นักเรียนแล้วประสบความสำเร็จ และนักเรียนสามารถนำแบบอย่างที่ดีจากครูมาประยุกต์ใช้กับวิถีชีวิต

ของตัวเอง ส่งผลให้นักเรียนกลายเป็นบุคคลที่สามารถแต่งกายได้ตามหลักการอิสลาม มีมารยาท เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความสุขกับการบริจาคและช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งนับได้ว่า การแสดงออกและสิ่งทีนักเรียนสังเกตเห็นส่งผลต่อการประพฤติปฏิบัติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของจรัสย์ สีทา (2547:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพความมีจริยธรรมและการพัฒนาจริยธรรมของครูผู้สอนโรงเรียนมนตรวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่พบว่า คุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างที่ดีของครู มีผลต่อการนักเรียน การพัฒนาจริยธรรมของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถช่วยแก้ไขปัญหา ด้านความประพฤติของครูได้โดยทำให้ครูมีความประพฤติที่ดีขึ้นและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีความเป็นระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ ครูมีเหตุผลกับนักเรียนมากขึ้น และครูเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ซึ่งนักเรียนมีความเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมของครูที่เหมาะสมสามารถทำให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียนได้

ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า แบบอย่างของครูมีรอบบียที่แสดงออกมามีผลอย่างยิ่งต่อนักเรียน ในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร มีครูมีรอบบียที่พร้อมต่อการพัฒนานักเรียน และครูก็เป็นกลไกที่สำคัญต่อการพัฒนานักเรียนไปสู่ความสำเร็จ ครูส่วนใหญ่มีความประพฤติดีและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีความเป็นระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบ ครูมีเหตุผลกับนักเรียน และครูเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน

3. วิธีการตบียะฮ์ด้วยการสนทนา พบว่า ครูได้ใช้วิธีการตบียะฮ์ด้วยการสนทนากับนักเรียน ด้วยวิธีการสนทนาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง การสนทนาแบบตัวต่อตัว การสนทนาเป็นกลุ่ม และการตบียะฮ์ด้วยวิธีการนี้ สามารถประสบความสำเร็จทั้งในการตบียะฮ์นักเรียนให้สามารถแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่ครูกำหนด และยังเป็นกรช่วยเหลือ อบรม สั่งสอน และให้กำลังใจนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของยูทนา เกือกูล (2550) ที่ได้กล่าวว่าการตบียะฮ์ด้วยการสนทนา เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับคำสอนของอิสลาม เพราะการสนทนา นับเป็นการถ่ายทอดที่ดี จากบุคคลหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง และอิสลามเป็นศาสนาที่นับได้ว่าเป็นศาสนาแห่งการตบียะฮ์โดยการตบียะฮ์ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามและละเว้นความชั่ว การตบียะฮ์มีประโยชน์อย่างใหญ่หลวงในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะมนุษย์ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่พ้นกับการกระทำผิดและการหลงลืม นับเป็นวิธีสอนที่พัฒนากระบวนการคิดและพูดในเวลาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของยูทนา เกือกูล (2550) ที่ได้กล่าวว่าการตบียะฮ์ด้วยวิธีการสนทนานั้น มีรอบบียสามารถตรวจสอบความเข้าใจของผู้ถูกตบียะฮ์ได้ด้วยการทดสอบความเข้าใจ โดยการตั้งคำถาม และให้ผู้ถูกตบียะฮ์ตอบ และสามารถเปิดโอกาสและแลกเปลี่ยนแนวคิดกับผู้ถูกตบียะฮ์ได้อีกด้วย เพราะผู้ถูกตบียะฮ์มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามต่อมีรอบบียได้ซึ่งเป็นสิ่งเชื่อมโยงสู่ความสนิทสนม และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีการตรึงปิยะสุดด้วยวิธีการสนทนา จะช่วยให้ผู้รอบบิยะสามารถสังเกตและสื่อสารโดยตรงกับผู้ถูกตรึงปิยะได้ นับเป็นการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้และสัมผัสกันโดยตรง ส่งผลให้ผู้รอบบิยะสามารถรับฟังปัญหา ช่วย แก้ปัญหา อันเป็นการสร้างความสนิทสนมและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ดังที่ อาบูอับดีรเราะหฺมาน อับดุลลอฮฺ ซัยนฺ (2555:87) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการการตรึงปิยะสุดด้วย การสนทนาโดยการตักเตือน ห้ามปราม บุคคลที่ทำความผิดว่า วิธีการตรึงปิยะสุดด้วยวิธีการนี้ นั้น ต้องตรึงปิยะสุดแบบค่อยเป็นค่อยไป แบบมีขั้นตอน ซึ่งสามารถสรุปเป็นวิธีการดังต่อไปนี้

- 1) แจ้งให้ผู้ที่ต้องการจะตรึงปิยะสุดทราบถึงผลที่เขาจะได้รับจากการ เปลี่ยนแปลงตนเองไปในหนทางที่ดีขึ้นนั่นก็คือสรรเสริญของอัลลอฮฺ
- 2) แจ้งให้พวกเขาได้รู้ถึงผลแห่งการไม่เปลี่ยนแปลง และยังคงทำความผิด อยู่ ว่าจะต้องเข้านรก
- 3) ห้ามปรามในสิ่งที่เป็ความผิดที่ยิ่งใหญ่ก่อน และตามด้วยสิ่งที่เป็ ความผิดที่เบากว่าโดยค่อย ๆ ห้ามปรามและแนะนำให้ออกห่างออกมาทีละเล็กทีละน้อย แบบค่อยเป็นค่อยไป
- 4) ห้ามปรามอย่างเบ็ดเสร็จให้เด็ดขาดในสิ่งที่เป็ความผิดทั้งหมด ทั้ง ความผิดที่ยิ่งใหญ่และความผิดที่เบากว่า

ซึ่งบางครั้งการล่าช้าในการห้ามปรามความชั่วช้าให้ออกไปนั้นก็นับเป็น อีกริมะฮฺอย่างหนึ่งในการตรึงปิยะสุด เพราะบางทีการห้ามปรามโดยทันทีอาจไม่มีความ เหมาะสมอยู่เลย จึงควรมีการวางแผนเพื่อทำการตรึงปิยะสุดในช่วงเวลาที่เหมาะสมมากกว่า ซึ่งหากผู้ตรึงปิยะสุดได้เล็งเห็นแล้วว่า การล่าช้าในการห้ามปราม การรอคอยให้เวลา และ สถานที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ดีกว่าการกระทำโดยทันทีทันใด ย่อมเป็นสิ่งที่อนุมุติให้ทำได้ แต่ หากพบว่าหากปล่อยให้ล่าช้าและไม่สามารถปล่อยไว้ได้ การนำเสนอในสิ่งที่ถูกต้องและตรึงปิ ยะสุดโดยทันที จึงนับเป็สิ่งที่ควรกระทำ ซึ่งในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมนั้น ดุลยพินิจ ของผู้รอบบิยะจึงเป็สิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

4. วิธีการตรึงปิยะสุดด้วยการฝึกให้เกิดความเคยชินแบบค่อยเป็นค่อยไป
โรงเรียนได้ใช้วิธีการตรึงปิยะสุนักเรียนให้สามารถนำวิชาการที่ได้เรียนมาฝึกปฏิบัติจน กลายเป็นวิถีส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต เป็นวิธีการที่ มุ่งเน้นในด้านการปฏิบัติ เพราะ อิสลามเป็ศาสนาที่ให้ความสำคัญในด้านของความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ และเป็นคำสั่ง ที่แน่ชัดให้ผู้รู้ได้ปฏิบัติควบคู่กันไปด้วย โรงเรียน หาดใหญ่วิทยาคาร จึงมุ่งเน้น ในการฝึกและปลูกฝังผู้ถูกตรึงปิยะสุดให้พวกเขาเคยชินในการปฏิบัติอิบาดะฮฺจนกลายเป็น ส่วนหนึ่งของวิถีในการดำเนินชีวิต และกลายเป็นนิสัยที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการให้ วิธีการนี้สอดคล้องกับยุทธนา เกื้อกุล (2550:20) ได้กล่าวถึงการตรึงปิยะสุดด้วยการฝึก ปฏิบัติให้เกิดความเคยชินไว้ว่า เป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นภาคปฏิบัติสำหรับทฤษฎีเกี่ยวกับ

ความรู้ต่าง ๆ เนื่องจากอิสลามไม่ได้มุ่งเน้นเพียงด้านหนึ่งด้านใดระหว่างความรู้และการปฏิบัติแต่จะมุ่งเน้นทั้งสองอย่างควบคู่กันไป โดยเมื่อเรียนรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วจะต้องนำสิ่งนั้นไปปฏิบัติทั้งนี้เพื่อรับผลตอบแทนจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เกี่ยวกับการงานที่ได้ปฏิบัติ

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า จุดมุ่งหมายสูงสุดในวิถีชีวิตมุสลิมทุกคน นั่นก็คือ การมุ่งสู่ความเป็นบ่าวที่ดี จึงเป็นปัจจัยที่ชักนำไปประพุดติและปฏิบัติตนฝึกฝน และควบคุมตนเองให้เป็นคนดีดังที่อิสลามได้กำหนด ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างที่อิสลามได้กำหนดนั้น ก็จะส่งผลให้บุคคลหนึ่งกลายเป็นคนดีตามที่สังคมมุ่งหวังและกำหนดเช่นกัน นับเป็นความสำเร็จที่ทุกคนได้มุ่งหวังก็คือการเป็นคนดีในโลกนี้ และมุ่งสู่ความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า โดยมีตัวอย่างของอัลกุรอานที่ได้ลงมาในช่วง ๆ เพื่อให้มนุษย์ได้เคยชินและค่อยเป็นค่อยไปในการประพุดติปฏิบัติ ดังบัญชาของอัลลอฮ์ ﷻ ที่แม้กระทั่งการห้ามทำสิ่งเลวร้ายบางประการ อัลลอฮ์ได้ทรงห้ามเอาไว้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนให้มนุษย์ได้ปฏิบัติตามแบบค่อยเป็นค่อยไปดังเช่น การห้ามดื่มสุรา

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ

فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

ความว่า “และจากผลของต้นอินทผลาล์มและองุ่น พวกเจ้าได้รับจากมันมาเป็นทั้งของมีนเมาและอาหารที่ดี แท้จริงในการนั้น แน่นนอนย่อมเป็นสัญญาณแก่กลุ่มชนผู้ใช้ปัญญา”

(อันนะหฺล : 67)

﴿ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ

لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا ۗ وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ

الْعَفْوُ ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

ความว่า “พวกเขาจะถามเจ้าเกี่ยวกับน้ำเมา และการพนันจงกล่าวเถิดว่า ในทั้งสองนั้นมีโทษมากและมีคุณหลายอย่างแก่มนุษย์แต่โทษของมันทั้งสองนั้นมากกว่าคุณของมัน และพวกเขาจะถามเจ้าว่าพวกเขาจะบริจาคสิ่งใด ? จงกล่าวเถิดว่า สิ่งที่เหลือจากการ

ใช้จ่าย ในทำนองนั้นแหละอัลลอฮฺจะทรงแจกแจงโองการทั้งหลายแก่พวกเจ้าหวังว่าพวกเจ้าจะได้ใคร่ครวญ”

(อัลบะกอเราะฮฺ: 219)

5. การตรึงบียะฮฺด้วยการลงโทษ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคารได้ใช้วิธีการตรึงบียะฮฺด้วยวิธีการนี้เป็นวิธีการสุดท้าย ในกรณีที่มีการตรึงบียะฮฺวิธีการอื่นไม่ได้ผล ซึ่งในการตรึงบียะฮฺด้วยการลงโทษนี้ ครูมูร็อบบียะฮฺจะใช้วิธีการที่แตกต่างกันในการลงโทษนักเรียน โดยพิจารณาจากความผิดที่นักเรียนได้กระทำ และตามความเหมาะสม จากการศึกษาข้อมูลนักเรียนมาแล้ว โดยการลงโทษ มีเริ่มต้นตั้งแต่ การบำเพ็ญประโยชน์ การเข้าค่ายเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม การรายงานพฤติกรรมให้ผู้ปกครองทราบ การหักคะแนนพฤติกรรม การเขียนตี การภาคทัณฑ์ และการย้ายสถานศึกษา พบว่า การลงโทษบางวิธีการ อาจเหมาะสมและประสบความสำเร็จกับนักเรียนผู้ถูกตรึงบียะฮฺบางคน และอาจใช้ไม่ได้ผลสำหรับผู้ถูกตรึงบียะฮฺบางคน จึงเป็นหน้าที่ของครูมูร็อบบียะฮฺที่จะต้องหาวิธีการลงโทษที่เหมาะสมในการตรึงบียะฮฺนักเรียนในแต่ละบุคคล ซึ่งในการลงโทษแต่ละขั้นต่อนั้น เป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบหลักก็คือ ครูมูร็อบบียะฮฺผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน ซึ่งพบว่าการตรึงบียะฮฺด้วยการลงโทษนั้น ส่วนใหญ่แล้วสามารถปรับปรุงพฤติกรรมผู้ถูกตรึงบียะฮฺได้ เพราะหากผู้ถูกตรึงบียะฮฺทำความผิด แล้วการลงโทษของครูมูร็อบบียะฮฺมาถึงขั้นตอนการแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และทำการภาคทัณฑ์ จะทำให้นักเรียนผู้ถูกตรึงบียะฮฺไม่กล้าที่จะทำความผิดอีกต่อไป และเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น โดยที่ไม่ต้องถึงขั้นลงโทษสถานหนักจนถึงขั้นต้องภาคทัณฑ์ หรือย้ายสถานศึกษาซึ่ง สอดคล้องกับซอบีร นภากรและเกาชร์ อีซา (2551:47) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพิจารณาถึงความเหมาะสมในการลงโทษนั้น เป็นสิ่งที่ครูมูร็อบบียะฮฺควรตระหนัก ทั้งความเหมาะสมของอุปกรณ์และวิธีการในการลงโทษ ทั้งลักษณะของไม้หรืออุปกรณ์อื่น สถานที่ลงโทษ โดยให้เป็นไปตามสถานการณ์และความเหมาะสม ต้องเป็นการลงโทษที่เต็มไปด้วยความรักมากกว่าเป็นไปตามโทสะ เพื่อให้ผู้ถูกลงโทษได้รับรู้ถึงการลงโทษด้วยความหวังใจ มากกว่าจะเกิดอคติและคิดแค้นผู้ลงโทษ

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การตรึงบียะฮฺด้วยวิธีการอื่นนั้นทางโรงเรียนได้สร้างนักเรียน ให้รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และคำนึงถึงความยากลำบากของผู้ปกครองในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ และครูมูร็อบบียะฮฺก็ได้ใช้วิธีการตรึงบียะฮฺเหมาะสมกับคุณลักษณะของนักเรียนแต่ละคน และนักเรียนก็รู้สึกว่าการลงโทษเข้าใจความเป็นตัวตนของนักเรียน และเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการลงโทษนักเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการตรึงบียะฮฺนักเรียน

สำหรับปัญหาในการตรึงปียะสุนักเรียนในโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคารนั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากคุณลักษณะเฉพาะตัวของครูหรืออบิยะเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่ไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ักเรียนได้ ซึ่งมักเกิดกับครูหรืออบิยะที่เพิ่งเข้ามาทำงาน ยังขาดประสบการณ์ และไม่เข้าใจระบบในการตรึงปียะสุนักเรียน ตามแนวทางของอิสลาม เพราะได้ศึกษามาในวิทยาการสมัยใหม่ ที่ไม่ได้มุ่งศึกษาวิธีการในการตรึงปียะสุนักเรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฮอซาลี บินล่าเตะะ (2552:บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาหลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาอิสลาม ที่พบมากที่สุดคือ การไม่ตรงต่อเวลา ปัญหาการแต่งกายไม่สุภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ักเรียนได้

ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาคาร มีวิธีการทำงานของครูที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่นทั่วไป และครูที่โรงเรียนรับมานั้น ส่วนใหญ่เป็นครูที่ไม่ได้จบในด้านการศึกษาอิสลามโดยตรง ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการตรึงปียะสุนักเรียน บางครั้งครูเองก็ยังคงต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทการทำงานของโรงเรียน ซึ่งมีรูปแบบการทำงานที่แตกต่างจากที่อื่น ดังคำกล่าวของ อะหมัด อิบรอฮีมอบูชิน (2553: 42-44) ที่ได้กล่าวว่า แนวคิดการจัดการในอิสลามเป็นแนวที่ยึดหลักคำสอนของ อัลกุรอานและอัลหะดีษ โดยคำนึงถึงคุณค่าของมนุษยชาติ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สังคมในสมัยท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ถือปฏิบัติในยุคก่อน แต่แนวคิดดังกล่าวก็ประสบความล้มเหลวในยุคปัจจุบัน เนื่องจากในปัจจุบันมีได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการจัดการ จึงส่งผลให้อิสลามในปัจจุบันต้องเผชิญกับภาวะความตกต่ำและถดถอย เพราะการนำแนวคิดและหลักการในการบริหารจัดการมาจากแหล่งอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสังคมโลกตะวันตก ซึ่งการบริหารจัดการของโลกตะวันตกได้รับการยอมรับจากสังคมโลกอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสังคมมองถึงความก้าวหน้าและความทันสมัย ขณะที่แนวทางการบริหารจัดการของอิสลาม แม้ว่าจะมีศักยภาพที่จะเติบโตและพัฒนา ก็ตาม แต่เนื่องจากสังคมมุสลิมขาดการพัฒนาให้มีความก้าวหน้า สามารถแข่งขันกับระบบอื่น จึงทำให้ระบบของอิสลามขาดความสนใจจากสังคมโลก ซึ่งครูในโรงเรียนที่เพิ่งเข้ามาทำงานใหม่ ก็เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ไม่ได้ศึกษาและทำความเข้าใจต่อหลักและวิธีการของอิสลามมาตั้งแต่การเลือกศึกษาของครู จึงทำให้วิธีการแสดงออกต่อนักเรียน อาจเป็นวิธีการตามที่ครูได้เรียนรู้มาตามทฤษฎีสมัยใหม่ ที่ไม่ได้ใช้หลักการของอิสลามในการปฏิบัติ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาในการตรึงปียะสุนักเรียน

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้เสนอแนะในการแก้ปัญหาวิธีการตรปียะสุนักเรียนนั้น ได้เสนอแนะให้ผู้บริหาร พัฒนาครูที่ยังขาดความพร้อมโดยการใช้วิธีการตรปียะสุนักเรียนที่เดียวกับวิธีการที่ใช้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของอัลลามะฮฺ ซิบลี นูอมานี (2548: 4) ที่ได้กล่าวไว้ในทิศทางเดียวกันว่า หลักการสำคัญที่สุดของอิสลามที่มุสลิมทุกคนจะต้องยึดมั่นอย่างมั่นคงที่นอกจากการศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียวดังคำปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ แล้ว ยังมีคำสาบานหรือคำปฏิญาณต่อว่า จะยึดมั่นและยอมรับว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นเราะซูลที่นำอิสลามมาจากพระเจ้าสู่มนุษยชาติ แบบอย่าง แนวทางและจริยวัตรของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ยกคำปฏิญาณนี้จะต้องนำมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฮอซาลี บินล่าเต๊ะ (2552: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาหลักการจัดการศึกษาอิสลามของผู้บริหารและครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาอิสลาม คือ โรงเรียนควรแก้ปัญหาด้วยการจัดอบรม สัมมนา ปลุกฝังจิตสำนึกให้กับครู มีระเบียบบังคับเรื่องการแต่งกายที่ชัดเจนและครูทุกคนต้องปฏิบัติตาม ส่งเสริมให้ครูหมั่นศึกษาหาความรู้เทคนิค วิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการสอน และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ มูฮำหมัด วาแม (2554: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่าน เราะซูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะซูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามก็คือ การจัดอบรม สัมมนาเพื่อครูผู้สอนให้สามารถปฏิบัติการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การใช้วิธีการตรปียะสุนักเรียน เป็นวิธีการที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้นำมาใช้กับบุคคลในทุกวัย และผู้ทรงคุณวุฒิอาจเห็นว่าวิธีการดังกล่าวที่นอกจากจะนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียนได้แล้ว ยังนำมาใช้ในการพัฒนาครูได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ มุหัมมัด บิน อับดุลลอฮฺ อัดดูวัยฮฺ (2555: คำนำ) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การตรปียะสุนักเรียนที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้นำมาใช้กับบรรดาเศาะหาบะฮฺและบุคคลอื่น ๆ รอบข้างของท่านโดยรูปแบบที่หลากหลาย จึงทำให้บรรดาเศาะหาบะฮฺ คือกลุ่มชนหนึ่งที่ไม่เหมือนเช่นบรรดากลุ่มชนอื่นบนพื้นแผ่นดินนี้ พวกเขาคือบรรพชนที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นที่ไม่เหมือนเช่นบรรดาผู้คนทั้งหลาย พวกเขาคือบรรดาประชาชาติที่เป็นผู้นำไม่เหมือนเช่นประชาชาติอื่น ๆ ทั้งหมด และด้วยรูปแบบอันเป็นแบบอย่างนี้เองที่มุสลิมทุกคนสมควรนำมาเป็นแนวทางในการอบรมสั่งสอน โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นครูผู้สอนและนักดาอีย์ทุกคน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิธีการตรปียะสุในโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีแผนงานในการส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูผู้สอนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการเป็นแบบอย่างที่ดี อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นครู โดยอาจให้ครูที่มีความพร้อมอยู่แล้วและเข้าใจลักษณะการเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้แนะนำครูที่ยังขาดความพร้อม
2. สถานศึกษาควรจัดเวลา และภาระงานของครูมัธยมให้มีเวลาเหมาะสมเพื่อให้ครูมัธยมได้มีเวลาในการพัฒนางานในด้านการตรปียะสุ
3. สถานศึกษาควรจัดสรร และสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และเพียงพอ เพื่อให้ครูผู้สอนใช้ในการจัดการตรปียะสุ หรือพัฒนาผู้เรียนโดยใช้วิธีการตรปียะสุได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สถานศึกษาควรลดภาระงานอื่นจากการสอน การตรปียะสุ และมีการบริหารจัดการที่สามารถส่งเสริมให้ครูมัธยมสามารถจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการพัฒนาวิธีการตรปียะสุของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. สถานศึกษาควรมีแผนงาน และโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนให้สามารถตรปียะสุนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ควรจัดทำคู่มือที่สามารถทำความเข้าใจถึงหลักวิธีปฏิบัติเบื้องต้นในการตรปียะสุนักเรียนให้แก่ครูมัธยม
7. ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแล เอาใจใส่ นิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการตรปียะสุนักเรียนแก่ครูมัธยมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวิธีการตรปียะสุนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคาร มีประเด็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาวิธีการพัฒนาการตรปียะสุในโรงเรียนขนาดใหญ่วิทยาคารเท่านั้น ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการตรปียะสุและวิธีการพัฒนานักเรียนโดยใช้วิธีการอื่น
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมหรือแรงจูงใจในการตรปียะสุนักเรียนของครูที่ทำให้การตรปียะสุประสบความสำเร็จ
3. ศึกษาผลของการตรปียะสุนักเรียนว่ามีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด